

[Ole Bernt Henriksen]

desto mindre gør det, er det selvfølgelig, fordi man altid kan skyde modstandere meninger og motiver i skoene, som man udmærket godt ved at de ikke har, i håb om derved at sprede forvirring.

Må jeg have lov til at sige i denne forbindelse, at det er vel de mennesker, der meget længe har argumenteret om forholdene i Sydafrika, som op gennem 1920'erne og 1930'erne argumenterede i De Forenede Stater, de mennesker, der argumenterer nu i de østeuropæiske lande, der er med til at fremme det, man kunne kalde frihedens sag. Det gøres ved et langsomt og metodisk arbejde og ikke ved demonstrationsdagsordener i folketinget eller forespørgselsdemonstrationer i dette eller andre ting.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Jeg må lige sige, at mine udtalelser om Sydafrikas økonomiske krise bygger på en analyse fra Valutafonden – før sagde jeg vist Verdensbanken, men det drejer sig om Valutafonden – som i begrundelsen for at yde Sydafrika dette forbryderiske, rekordagtigt store lån sidste år netop henviste til alvorlige krisetegn i Sydafrikas økonomi, for en stor del forårsaget af de stigende omkostninger ved at opretholde apartheidstyret. Det er dér, jeg har min kilde. Så kan vi skændes om, om hr. Erhard Jakobsen eller Valutafonden har ret i den forbindelse.

Jeg håber stadig væk, energiministeren vil give en kort vurdering af denne dagsorden, så vi har sikkerhed for, at der kommer handling bagved, for her er dog vedtaget noget, der er konkret, med et tidsrum osv. Der må ske noget meget hurtigt. Det håber jeg at energiministeren vil komme herop og fortælle os.

Jeg må konstatere, at regeringen er i splid med sig selv. Der er stor forskel på, hvad udenrigsministeren siger, og hvad hr. Erhard Jakobsen siger i denne sag.

Til hr. Ole Bernt Henriksen vil jeg ganske kort sige, at da vi havde en debat for nogle måneder siden om Falklandskrigen, gik hr. Ole Bernt Henriksen meget kraftigt ind for, at vi af hensyn til de 1.800 englændere på Falklandsøerne skulle lave effektive sanktioner, at englænderne skulle over med deres krigsfartøjer osv., men for de godt 20 millio-

ner afrikanere i Sydafrika skal der altså ikke foretages noget, der ligner det. Vi kan nok ikke få en lang debat om den sag, men det viser for mig hykleriet.

Jeg mener i hr. Ole Bernt Henriksens første tale at kunne konstatere nogle betragtninger om apartheid, som gør det begrundet at så tvivl om, om der er tale om en helhjertet modstand imod det. Det er nok kun en analyse af den tale, der nu kommer i Folketings-tidende, som nærmere kan afsløre det. Der var nogle betragtninger om retssamfund og sammenligninger med andre lande, som jeg synes nok kan så mistanke.

Med hensyn til Østeuropa vil jeg dog sige, at SF har været meget aktiv med hensyn til at støtte en opposition i Østeuropa. Jeg tror de mest aktive i dette folketing.

Arne Christiansen (V):

Jeg vil gerne først supplere hr. Erhard Jakobsens oplysning om diamantaftalen. Den er såmænd endnu mere tværideologisk, idet også Australien og Israel har tilsluttet sig den ud fra en interesse for internationale kommercielle forhold.

Hr. Kelm-Hansen var bekymret for, at en eventuel flertalsbeslutning i denne sal ikke skulle blive eksekveret. Det tror jeg ikke der er nogen grund til. Jeg er temmelig sikker på, at udenrigsministeren nok skal skrive de to breve, der skal skrives til Elsam og Elkraft. Så kan vi jo mødes igen her – eller andre i stedet for os måske – i 1990 og se, hvad der kom ud af det. Vi kan måske spares for nogle debatter her i de nærmeste år, debatter, der stadig væk efter min opfattelse er en march på stedet.

Ud fra den vurdering af det, der er blevet hovedemnet, nemlig socialdemokratiets dagsorden, skal jeg sige, at vi vil undlade at stemme.

Arentoft (FP):

Jeg har bare en kort bemærkning til hr. Kelm-Hansen og til fru Janne Normann. Hr. Kelm-Hansen gik let og elegant uden om at kommentere mit indlæg, på trods af at jeg stillede et helt konkret spørgsmål til hr. Kelm-Hansen, som jeg meget gerne vil have svar på. Jeg spurgte hr. Kelm-Hansen, om han fandt det rimeligt, at et land som Sydafrika ikke er repræsenteret i FN. I assemblyet